

ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

84.

KURJER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 21-го Октября — 1838 — Wilno. Piątek. 21-go Października.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Санктпетербургъ, 3-го Октября.

Sankt-Petersburg, 3-go Października.

Высочайшій Рескриптъ.

Господинъ Оберъ-Прокуроръ Святѣйшаго Синода, Генераль-Маіоръ Графъ *Протасовъ!* Усмотрѣвъ изъ донесенія Дѣйствительнаго Тайнаго Совѣтника *Уварова*, что въ продолженіе его отсутствія, вы и при занятіяхъ по другимъ возложеннымъ Мною на васъ обязанностямъ съ равною дѣятельностію и усердіемъ управляли Министерствомъ Народнаго Просвѣщенія, я считаю справедливымъ изъявить вамъ особенную Моею признательность, пребывая къ вамъ всегда благосклонный.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

НИКОЛАЙ.

Въ С. Петербургѣ.
1-го Октября, 1838 года.

(Спб. В.)

НАИВЫՃШЫ РЕСКРИПТ.

Папіе Ober-Prokuratorze Najświętszego Synodu, Generale Majorze Hrabio *Protasow!* Dostrzegłszy z doniesienia Reczywistego Radcy *Tajnego Uwarowa*, że w przeciągu jego nieobecności, obok zatrudnień w innych włożonych przez Mnie na was obowiązkach z równą pracowitością i gorliwością zarządzaliście Ministerjum Narodowego Oświecenia, poczytuję za rzecz słuszną oświadczyć wam szczególnie Moje uznanie, zostając ku wam na zawsze przychylnym.

Na autentyku Własną Jego CESARSKIEJ MOŚCE

ręką podpisano:

W S. Petersburgu.
1-go Października 1838 r.

НИКОЛАЙ.

Высочайшею Грамотою отъ 25-го Августа, Казанскій Губернскій Прокуроръ Статскій Совѣтникъ *Солнцева*, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ Императорскаго и Царскаго Ордена Св. Станислава 2-й степени.

— Высочайшимъ Приказомъ отъ 29 минувшаго Сентября, 3-го Округа Корпуса Жандармовъ Полковникъ *Рутковскій*, производится за отличіе по службѣ въ Дѣйствительные Статскіе Совѣтники. (Р. И.)

— Въ городѣ Нерехтѣ, Костромской Губерніи, въ ночь съ 16-го на 17 число минувшаго Сентября, былъ пожаръ, коимъ при сильномъ вѣтрѣ, отнимавшемъ всю возможность къ утушенію, въ продолженіи 5-ти часовъ истреблено 180 обывательскихъ домовъ, съ разными пристройками, въ числѣ коихъ подверглись пожару: Городовой Магистратъ, Сиротскій Судъ, Больница, Уѣздное Училище, Аптека, Почтовая и Штейная Конторы; а также обгорѣла каменная церковь.

Государь Императоръ, по полученіи о семъ свѣдѣній, пожаловалъ соизволивъ, въ пособіе пострадавшимъ отъ пожара жителямъ, сверхъ 10,000 рублей, назначенныхъ изъ вспомогательнаго капитала Министерства Внутреннихъ Дѣлъ, еще 10,000 рублей, и кромѣ того Всемилостивѣйше соизволивъ на открытіе повѣстной въ Имперіи подлиски, для собранія добровольныхъ приношеній въ пользу погорѣвшихъ жителей Нерехты.

Валдай, 30-го Августа.

Желаніе Гражданъ Валдайскихъ наконецъ исполнилось. Мысль сохранить въ памяти потомства пощещеніе Государя Цесаревича Наслѣдника осуществилась въ самой привлекательной формѣ. Известно, что Его Императорское Высочество прошедшаго 1837 года Мая 4 дня, при обозрѣніи Россіи, посетивъ и городъ Валдай, по осмотрѣ двухъ бригадъ артиллеріи, объявилъ волю Свою быть въ первоклассномъ Иверскомъ Богородицкомъ Монастырѣ. Прѣздъ сей долженъ былъ совершиться чрезъ озеро Вал-

Презъ НайвыՃшы Дипломат, 25 Сierpnia, Kazański Prokurator Gubernialny Radca Stanu *Solncew*, Najłaskawiej mianowany Kawalerem CESARSKIEGO i KRÓLEWSKIEGO Orderu Sw. Stanisława drugiego stopnia.

— Презъ НайвыՃшы Rozkaz Dzienny pod duiem 29-m zeszłego Września, 5-go Okręgu Korpusu Żandarmów Półkownik *Rutkowski*, za odznaczenie się w służbie, podniesiony do stopnia Reczywistego Radcy Stanu. (R. In.)

— W mieście Nerechcie, Gubernii Kostromskiej, w nocy z dnia 16 na 17-ty zeszłego Września był pożar, w którym, przy mocnym wieirze, tak że nie było możliwości ratowania, w przeciągu pięciu godzin, zgorzało 180 domow, z różnemi przybudowaniami, w liczbie których stały się pastwą płomieni: Magistrat Miecki, Sąd Serocki, Szpital, Szkoła Powiatowa, Apteka, Kantory Pocztowy i Trunkowy; tudzież ogorzała cerkiew murowana.

CESARZ Jego Mość, po otrzymaniu o tѣm wiadomości, raczył ofiarować na wspomozienie pogrzelcom, oprócz 10,000 rubli, przeznaczonych z zapomogowego kapitału Ministerjum Spraw Wewnętrznich, jeszcze 10,000 rub. i nadto Najmilościwiej zezwolił na wezwanie do zapisów w całym Państwie, dla zbierania ofiar dobrowolnych na rzecz pogorzałych mieszkańców Nerechty.

Waldaj, 30 Sierpnia.

Nakoniec życzenie mieszkańców Waldajskich spełniło się. Myśl zachowania w pamięci potomności pobytu Następcy CESARZEWICZA została uiszczona w sposób nader zajmujący. Wiadomo, że Jego CESARSKA WYSOKOŚĆ przeszłego 1837 roku Maja 4-go, w czasie obejrzenia Rosyi, odwiedziwszy i miasto Waldaj, po odbytych przeglądzie dwóch brygad artylleryi, oświadczył Swą wolę bydz w Iwerskim pierwszej klasy Monasterze Najświętszej Panny. Przejazd ten miał się odbydz przez jezioro Waldaj. Wolę Jego przyjęli wszyscy z naj-

дай. Воля Его принята всеми съ живѣйшею радостію; тотчасъ подана была красивая шлюпка, принадлежавшая Градскому Главѣ Матюнину. Лучшіе гребцы и самъ Матюнинъ, управляя шлюпкою, благополучно перевезли Высокаго Посѣтителя туда и обратно. День былъ прекрасный; стеченіе народа многочисленное; эхо радостныхъ кликовъ безпрестанно раздавалось по поверхности озера Валдая. Его Высочество съ удовольствіемъ взиравъ на рвеніе жителей, старавшихся наперерывъ выказать любовь свою, и пробывъ нѣсколько часовъ въ домѣ извѣстныхъ первостатейныхъ купцовъ Корушковыхъ, изволилъ отправиться въ дальнѣйшій путь въ вождѣльномъ здравіи. Событіе сіе оставило сильное впечатлѣніе въ сердцахъ здѣшнихъ жителей. Градскій Глава и Граждане рѣшились передать память о немъ потомству. Такимъ образомъ по ходатайству Г-на Начальника Губерніи Его Превосходительства Петра Лавровича Суковкина, испрошено было Высочайшее Его Императорскаго Величества соизволеніе на построеніе галлерей, для храненія шлюпки, носившей Государя Наслѣдника.

Извѣстіе о Монаршемъ на сіе соизволеніи скоро пронеслось по Валдаю; и Градскій Глава Матюнинъ, принявшій на себя всѣ издержки по этому случаю, къ совершенному удовольствію всѣхъ жителей успѣлъ все зданіе привести къ окончанію за день до тезоименитства Государя Цесаревича. Выборъ мѣста, красота и чистота отдѣлка галлерей, приличнѣе время, все оправдало ожиданіе наше. 30-е Августа было днемъ торжества и радости, небывалымъ въ Исторіи Валдая. Въ 10 часовъ утра всѣ чиновники, дворянство, почетное гражданство, собрались въ Троицкій Соборъ, для слушанія Божественной Литургии, и по совершеніи всѣмъ мѣстнымъ духовенствомъ молебнаго пѣнія о здравіи и долгоденствіи всего Августѣйшаго Дома, тотчасъ все пришло въ движеніе. Духовенство въ полномъ облаченіи, съ мѣстными иконами, при стройномъ пѣніи, открыло ходъ къ мѣсту галлерей. За нимъ слѣдовали въ порядкѣ, чиновники, дворянство и граждане. Надобно было видѣть съ какою любопытствомъ, внимательностію, толпился народъ при этой процессіи. Городъ опустѣлъ; все собралось на берегу озера, близъ пристани, гдѣ построена галлерей. Какъ скоро шестіе приблизилось къ галлерей, Г. Градоначальникъ *Цуцаловскій*, Командиръ второй батареи 1-й Гренадерской Артиллерійской бригады Подполковникъ *Кобяковъ* Глава *Матюнинъ*, Чиновники и Граждане отправились на мысъ называемый—Рожекъ, для встрѣчи шлюпки, стоявшей тамъ подъ балдахиномъ. Кажется, самая природа согласилась способствовать великолѣпію этого торжества. День былъ ясный, тихій, озеро было устьянъ безчисленными лодками, солнце отражалось ярко на зданіяхъ монастырскихъ и рисовало чудную перспективу, воды Валдая не колыхались, народъ хранилъ молчаніе. Черезъ часъ вдругъ все зашевелилось; ракета возвысилась, что шлюпка двигается съ мыса. Всѣ взоры обратились въ ту сторону; лодки покрывающія поверхность озера заколебали его и начали въ красивомъ порядкѣ сближаться къ берегу. Шлюпка, приближаясь постепенно, болѣе и болѣе виднѣлась, рѣзкіе и стройные размахи тѣхъ же гребцовъ-гражданъ, которые имѣли счастье перевозить Его Высочество, съ ловкостію, подъ распоряженіемъ Градскаго Главы, разсѣкали Валдайскія воды. Позади слѣдовали, одна за другою, тридцать лодокъ, въ коихъ помѣстились Начальники города и артиллеріи съ прочими Уѣздными чинами, Дворянами и Гражданами. Какъ скоро вся эта цѣпь приблизилась къ пристани, ракеты взвились на воздухъ и громогласное ура грянуло въ рядѣхъ артиллеристовъ, инвалидныхъ солдатъ и народа. Вслѣдъ за тѣмъ совершенъ духовенствомъ благодарственный молебенъ съ водоосвященіемъ, шлюпка окроплена святою водою и во время провозглашенія долгодѣтія Всему Августѣйшему Дому, въ томъ числѣ и Виновнику этого торжества, восторженное ура переливалось изъ устъ въ уста, по всему берегу озера. Наконецъ Граждане вытянувъ шлюпку на берегъ, внесли ее въ галлерей и поставили посрединѣ на возвышеніи, для этого приготовленномъ. Такъ кончилось помѣщеніе шлюпки въ галлерей.

Потомъ Градскій Глава *Матюнинъ* пригласилъ духовенство, Гражданъ, Дворянъ и Чиновниковъ къ себѣ въ домъ на приготовленный по этому случаю роскошный обѣдъ. Тутъ его Русская купеческая щедрость не пощадила ничего. Болѣе ста особъ наслаждались всѣми удовольствіями гастрономіи. Во время стола были провозглашены тосты за здравіе Августѣйшаго Монарха, подъ скипетромъ котораго благоденствуетъ Россія, и Государыни Императрицы; за здравіе Августѣйшаго Ихъ Сына Государя

ѣвшаго радостію; натыхмиаст подана została piękna szalupa, do Głowy Miasta *Matiunina* należąca. Najrzęczniejsi wioslarze i sam *Matiunin*, sterując szalupą, szczęśliwie przewieźli Wysokiego Gościa tam i napowrót. Dzień był piękny; zebranie ludu liczne; odgłos okrzyków radości nieustannie rozlegał się po powierzchni jeziora. Jego *Wrsokość* z ukontentowaniem poglądał na ubieganie się mieszkańców, starających się na wyścigi wynurzyć swą miłość, i przepędziwszy kilka godzin w domu znanych kopców pierwszego rzędu *Korytkowych*, raczył w pożądaném zdrowiu udać się w dalszą podróż. Wypadek ten zostawił mocne wrażenie w sercach tutejszych mieszkańców. Głowa Miasta i Obywatele postanowili przekazać pamięć o tém potomności. Tym sposobem za staraniem *P. Naczelnika Gubernii Jaśnie Wielmożnego Piotra Ławrowicza Sukowkina*, zostało wyjednanе Najwyższe Jego *Cesarский* Mości zezwolenie na wybudowanie galeryi, dla chowania szalupy, na której przejeżdżał *Cesarzewicz Następcą*.

Wiadomość o *MONARSZEM* na to zezwoleniu szybko rozniosła się po *Waldaju*; a Głowa Miasta *Matiunin*, który wziął na siebie wszystkie wydatki z tej okoliczności z wielkiem ukontentowaniem wszystkich mieszkańców zdołał całą budowę ukończyć w wigilią Wysokich *Imienin Cesarzewicza Następcy*. Wybor mjejsca, piękność, kształtność i gładkość roboty galeryi, czas do tego najstosowniejszy, wszystko odpowiedziało naszym życzeniom. Dzień 30-go Sierpnia był dniem uroczystości i wesela, niezdarzonego w dziejach *Waldaju*. O godzinie 10-tej zrana wszyscy urzędnicy, dworzanstwo, poczetne brahdaństwo, zebrałi się do Soboru Sw. Trójcy, dla słuchania Mszy Świętej, a po ukończeniu przez całe duchowieństwo miejscowe hymnu dziękczynnego za zdrowie i długie dni całego Najjaśniejszego Domu, wszystko natychmiast było w ruchu. Duchowieństwo w ubiorach kościelnych z miejscowemi obrazami, wśród harmonijnego spiewu rozpoczęło processyą do miejsca galeryi. Za niem postępowali w porządku, urzędnicy, dworzanstwo i mieszkańce miasta. Trzeba było widzieć, z jaką ciekawością, uwagą, gromadził się lud przy tej processyi. Miasto stało się pustem; wszystko zebrało się nad brzegiem jeziora, blisko przystani, gdzie się znajduje galerya. Skoro tylko processya zbliżyła się do galeryi, *P. Naczelnik Miasta Cugatowski*, Dowódzca 2-jej bateryi 1-ej Grenadyersko-Artylleryjskiej brgady *Półkownik Kobiakow*, Głowa Miasta *Matiunin*, Urzędnicy i obywatele udali się na przylądek nazywany—*Rożek*, dla spotkania szalupy, która stała tam pod baldachimem. Zdaje się, iż samo przyrodzenie dopomagało wspaniałości tego obchodu. Dzień był pogodny, sitchy, jezioro było pokryte niezliczonymi łodziami, słońce w całym blasku odbijało się od gmachów monasterskich i czarującą tworzyło perspektywą, wody *Waldaju* spoczywały wśród głębokiej ciszy, lud stał w milczeniu. W godzinę nagle wszystko się poruszyło; rakietą obwieściła przybliżanie się szalupy. W wszystkich oczu zwróciły się w tę stronę; łodzie pokrywające powierzchnią jeziora wzruszyły go i w pięknym porządku zaczęły się zbliżać do brzegu. Szalupa, zbliżając się stopniowie, coraz wyraźniej była widziana; rzeskie i szykowne ruchy tychże wioslarzy-obywateli, którzy mieli szczęście przewozić Jego *Wrsokość*, pod rozporządzeniem Głowy miasta, zrzęcznie przerzynali wody *Waldaju*. Z tytu postępowali jedna za drugą trzydziści łodzi, w których znajdowali się Naczelnicy Miasta i Artylleryi z innemi powiatowemi urzędnikami, dworzaniami i obywatelami miasta. Skoro cały ten łańcuch zbliżył się do przystani, rakiety wzniosły się na powietrze, a grzmiące ура rozległo się w szeregach artylleryzystów, inwalidów i ludu. Wraz potem Duchowieństwo odprawiło dziękczynne modły z pokropieniem wodą święconą; szalupa została poświęcona, a w czasie spiewu o długie lata całemu Najjaśniejszemu Domowi, w liczbie tej i Solennizantowi obchodu, uroczyste ура przechodziło z ust do ust, po całym brzegu jeziora. Nakoniec, wyciągnąwszy szalupę na brzeg, wniesiono ją do galeryi i postawiono po środku na wzniosłości, do tego przygotowanej. Tak się skończyło ulokowanie szalupy w galeryi.

Potem Głowa miasta *Matiunin* zaprosił duchowieństwo, dworzan i urzędników do siebie na przygotowany z tej okoliczności wspaniały obiad. Tu jego *Ruska* kupiecka szczodrość niczego nie oszczędziła. Więcej sta osob używało wszystkich roskoszy gastronomii. W czasie obiadu spełnione były toasty za zdrowie Najjaśniejszego *MONARCHY*, pod którego berłem zażywa pomysłności *Rossya*, i *Cesarzowej Jej Mości*; za zdrowie Najjaśniejszego *Ich Syna*, *Cesarzewicza Następcy Tronu Wszech Rossyj* i za zdrowie całego Najjaśniejsze-

Наслѣдника Всероссійскаго Престола и за здравіе всего Августѣйшаго Дома. Въ концѣ обѣда гости пили за здоровье Градскаго Главы и Валдайскихъ Гражданъ. При этомъ не были забыты и воины участвовавшіе въ торжествѣ. Каждому изъ нихъ хозяинъ поднесъ по чаркѣ водки.

Между тѣмъ, солнце исчезло среди живописныхъ группъ холмовъ Валдайскихъ; темнота болѣе и болѣе обхватывала видимый горизонтъ, и настала ночь, какъ бы нарочно скромная, теплая, безвѣтренная, недождливая.

Казалось бы ничего уже не оставалось прибавить къ полнотѣ торжества; но живое воображеніе хозяина придумало поразить жителей нечаянностію. У него готовился блестящій фейерверкъ. Никто и не думалъ о томъ. Тогда какъ расторопный и исполнительный Градоначальникъ распорядился въ честь тезоименитства Государя Наслѣдника освещеніемъ Казенныхъ зданій; когда въ Милліонной улицѣ и на большомъ шоссе начали мелькать огни; жители, наслаждаясь тихою погодою, столпились близъ Казенныхъ зданій и любовались пріятнымъ освещеніемъ; въ то время на мысѣ, гдѣ находилась шляпка, взлетѣла ракета, разразилась въ воздухъ и гулъ ея, повторяемый по озеру, обратилъ на себя вниманіе гуляющихъ. Со всѣхъ сторонъ бросились туда. Тамъ глаза наши встрѣтили нечаянность самую занимательную. Весь берегъ уставленъ былъ площадками, освѣщенными пространство между галереєю и мысомъ; свѣтъ ихъ отражался въ водѣ и галерея казалась издали плавающею въ разноцвѣтныхъ огняхъ. На одной ея сторонѣ, обращенной къ городу, просвѣчивался гирляндами и лаврами обрисованный вензель Его Высочества Государя Наслѣдника. Передняя часть или фасъ, на которомъ изображена золотыми буквами надпись, уставлена была огненными столбами. Сторона къ Монастырю или озеру отражала тотъ же ослепительный свѣтъ, такъ что можно было видѣть на далекое разстояніе плавающія по водѣ лодки. Шляпка также внутри галереи окружена была площадками.

Во все продолженіе иллюминаціи, на мысѣ Матюнина видны были то огненные фонтаны, колеса, возвышающіяся и падающія звѣзды, тихо горящіе храмы; то летящіе и хлопающіе бураки и ракеты.

Не лѣзя забыть и иллюминированнаго сада Матюнинскаго, который былъ открытъ тогда для всѣхъ посѣтителей: бесѣдки, пруды, дорожки и каменная стѣна окружающая садъ, все это походило на что волшебное, отъ блеска огней. Гуляющихъ было множество. Народъ находился въ нерѣшимости куда ему бѣжать, гдѣ долѣе оставаться? Его то приковывала къ себѣ галерея съ шляпкою, то увлекали картины фейерверка, или манилъ къ себѣ тѣнистый садъ. Народъ толпами перебѣгалъ и туда и сюда. Можно было подумать, что въ городѣ смутеніе; но, благодаря благоразумію и дѣятельности полиціи, не было ни одного непріятнаго случая.

Все это продолжалось часовъ до 11. Наконецъ всѣ, упоенные радостію и удовольствіемъ, и большая часть съ веселыми пѣснями, разошлись по домамъ и день 30 Августа 1838 года, день Тезоименитства Его Императорскаго Высочества Государя Наслѣдника Цесаревича Александра Николаевича до сихъ поръ составляетъ пріятнѣйшій разговоръ жителей Валдая.

Нѣтъ спора, что вся эта жертва мала и ничтожна въ сравненіи съ своимъ предметомъ; но она богата и велика, по возможности; усердіемъ и ревностію Валдайскихъ Гражданъ. Она доказываетъ, что Русское купечество не отстаетъ отъ другихъ сословій въ преданности и чувствахъ приверженности къ Престолу.

Рассонскій. (Спб. В.)

Одесса, 27-го Сентября.

Наводненіе рѣкъ Дунай и Прута, причинившее нѣкоторый вредъ прибрежнымъ жителямъ Бессарабіи, имѣло полезныя слѣдствія, отвративъ отъ Бессарабіи и смежныхъ съ нею Губерній еще худшее бѣдствіе: въ прошломъ году появилось здѣсь чрезвычайно много саранчи; которая сдѣлала значительныя опустошенія на поляхъ. Осенью она вся скрылась въ Дунайскихъ и Прутскихъ плавняхъ, и если-бы онѣ не были заняты водою, отъ чего саранча пропала, то сіе зловерное насекомое, народясь еще въ большемъ количествѣ противъ прошлаго года, причинило бы ужаснѣйшее опустошеніе, истребленіемъ недозрѣвшаго на полѣ хлѣба и травъ. Это подвергло бы здѣшній край величайшему бѣдствію; теперь всѣ жители приносятъ теплыя молитвы Богу, за избавленіе ихъ отъ явнаго угрожающаго несчастія, а вмѣстѣ съ тѣмъ молятъ отвратить отъ нихъ и дру-

го Дому. Подъ конецъ обѣда гости пили за здравіе Гłowy Miasta i Obywateli Wałdajskich. Nie zapomniano przytém i o wojownikachъ mającychъ udziałъ w uroczystości. Każdego z nichъ gospodarzъ poczęstowałъ porcją wódki.

Tymczasemъ słońce znikło śródъ malownychъ groładъ górъ Wałdajskich; ciemnośćъ corazъ bardziej osiadała horyzontъ, i nastąpiła noc, jakby umyślnie skromna, ciepła, spokojna, pogodna.

Zdawałoby się że nie zostawało jużъ nic dodadź do zupełności obchodu; ale żywa wyobraźnia gospodarza zamysliła zdumić mieszkańcówъ niespodziewanémъ widowiskiemъ. Byłъ przygotowany świetny fajerwerkъ. Nikt o témъ ani myślał. W chwili kiedy roztropny i wykonawczy Naczelnikъ miasta zajęty byłъ rozporządzeniami na uczczenie Wysokichъ Imienią NASTĘPCY CESARZEWICZA, około oświecenia budowli skarbowychъ; kiedy na ulicy Milionnej i na wielkimъ szosse zaczęły migać огни, mieszkańcy, używającъ cichej pogody, zgrupowali się przy skarbowychъ budowlach i na piękną przypatrywali się illuminacyę; w tymъ czasie na przyładku, gdzie się znajdowała szalupa, wzniósł się rakietą, pękła na powietrzu i hukъ jej, po jeziorze powtarzany, zwróciłъ na siebie uwagę przechadzającychъ się. Ze wszechъ stronъ tamъ się rzucili. Oczy nasze nagle tamъ spotkały widokъ, naderъ zajmujący. Cały brzegъ ostawiony byłъ lampami, oświecającymi przestrzeńъ między galeryą a przyładkiem; światło ichъ odbijało się w wodzie, a galerya zdawała się w oddaleniu pływającą w różno-barwnychъ ogniachъ. Na jednej się stronie, ku miastu obróconej, przeświecała się gierlandami i laurami otoczona cyfra Jego Wysokosci CESARZEWICZA NASTĘPCY. Częśćъ przodowa, na której dawałъ się widzieć złotymi literami napisъ, ustawiona była ognistemi słupami. Strona od manasteru czyli jeziora odbijała tożъ rzędiste światło, tak, iż w dalekiej odległości można było widzieć pływające na jeziorze łódzkie. Szalupa była także wewnątrzъ galeryi ostawiona lampami.

Przezъ cały czasъ illuminacyi, na przyładku Matiuнина dawały się widzieć jużъ w ogniste fontanny, koła, wznoszące się i spadające gwiazdy, cicho gorejące światynie, jużъ to lecące i pękające buraki i rakiety.

Nie można zamilczeć i oświeconego ogrodu Matiuńskiego, który byłъ wówczas otwarty dla wszystkichъ odwiedzającychъ: altanki, stawy, drożki i murywany parkan ogrodu, wszystko to było podobnemъ do czegośъ czarodziejskiego, od blasku ogniom. Przechadzającychъ się było mnóstwo. Ludъ niewiedziałъ dokądъ iść, gdzie dłużejъ ma zostawać? Razъ pociągała do siebie galerya z szalupą, to zajmowały widoki fajerwerku, albo wabiłъ ku sobie ogrodъ cienisty. Ludъ tłumnie tamъ i ówdzie przebiegał. Można było wnosić, że w mieście panuje rozruch; ale dzięki roztropności i czynności politycy, żadnego nieprzyjemnego nie zdarzyło się przypadku.

Wszystko to trwało do 11-ej godziny. Nakoniecъ wszyscy, upojeni radością i ukontentowaniem, z których większa częśćъ, nęcącъ wesołe śpiewy, rozeszła się do domów. Dzień 30-ty Sierpnia 1838 roku, dzień Wysokichъ Imienią Jego CESARSKIEJ WYSOKOCI CESARZEWICZA NASTĘPCY ALEXANDRA NIKOLAJEWICZA do tychъ czasъ stanowi przyjemną rozmowę mieszkańcówъ Wałdaju.

Cała ta ofiara jestъ bezъ wątpienia małą i nic nieznaczącą w porównaniu do swego przedmiotu; ale jestъ bogatą i wielką, co do możności i gorliwości mieszkańcówъ Wałdajskich. Dowodzi ona, że kupiectwo Rosyjskie nie daje się wyprzedzić innymъ stanomъ w poświęceniu się i uczuciachъ przywiązania ku Tronowi.

Rassonki. (G. S. P.)

Одесса, 27-го Września.

Wezbranie Dunaju i Prutu, które zrzędziło niejakie szkody nadbrzeżnymъ Bessarabii mieszkańcomъ, korzystne miało skutki, przezъ odwrócenie od Bessarabii i ościennychъ z nią Gubernij straszliwszej jeszcze klęski. W roku zeszłymъ zjawilo się tu nadzwyczajъ wiele szarańczy, która znaczne w polachъ zrzędziła szkody. W jesieni wszystka szarańcza skryła się na kępacъ Dunaju i Prutu, igdyby te nie zostały zalane, przezъ co szarańcza wyginęła, to szkodliwy ten owad, wylęgłszy się w większej jeszcze ilości, aniżeli w roku zeszłymъ, zrzędziłby byłъ okropne spustoszenie, przezъ zniszczenie na polu zboża, jeszcze nie dojrzałego, oraz sianozęci; co zadałoby krajowi tutejszemu największą klęskę. Dziśъ mieszkańcy składają Najwyższemu gorące dzięki, za wybawienie ichъ odъ jawnego nieszczęścia, jakie imъ zagrażało, błagającъ o odwrócenie nowego, to jest: pomorku bydła, który tu mocno zacząłъ grassować; w nie-

гое: здѣсь вынѣ показалося сильный скотскій падеждъ; въ нѣкоторыхъ колоніяхъ пало въ короткое время по триста и чотыреста штукъ рогатаго скота. Нѣкоторые поселяне, имѣя только пару или двѣ рабочихъ воловъ, составившихъ все хозяйственное достояніе ихъ, съ потерей его, не имѣють даже способовъ къ перевозкѣ хлѣба съ полей. Появившіеся въ Бессарабіи во множествѣ волки причиняють также большой вредъ, поѣдая въ степи и на плавняхъ скотъ; даже днемъ и возлѣ самыхъ селеній, въ виду людей нападаютъ на скотъ. Жители увѣряють, что сіи животныя перешли на твердую землю изъ плавней въ прошломъ и въ нынѣшнемъ годахъ, бывъ выгнаны оттуда наводненіемъ. Можно полагать, что и дикія свиньи, которыхъ нынѣ появилось много на степяхъ, перешли сюда также изъ плавней, гдѣ онѣ водятся во множествѣ. (О. Г. Ц. П.)

(Изъ Вилен. Губер. Вѣд.)

Указомъ Правительствующаго Сената, отъ 19 Сентября № 6,060, нижеслѣдующіе, служащіе въ Виленской Губерніи Чиновники произведены *изъ Коллежскіе Ассесоры*: Титулярные Советники: Чиновникъ для особыхъ порученій Казенной Палаты Францъ Ильевичъ, Приставъ Гражданскихъ Дѣлъ Виленской Градской Полиціи Іосифъ Сухоцкій; Уздныя Стряпчіе: Ново-Александровскій, Станиславъ Цыдикъ, бывшій Шавельскій, Станиславъ Ковтримовичъ; *изъ Титулярные Советники*: Коллежскіе Секретари: быв. Чиновникъ особыхъ порученій при Виленскомъ Гражданскомъ Губернаторѣ Александръ Гякулъ, Столоначальникъ Канцеляріи Гражданскаго Губернатора Ромуальдъ Лазаровичъ, Засѣдатель Ковенскаго Земскаго Суда Романъ Петровскій, Писмоводитель Упитской Дворянской Опеки Фадѣй Цимкевичъ, Россійскій Уздныи Стряпчій Фадѣй Соболевскій; 10 класса: Уздныи Казначействъ: Ново-Александровскій Казначей Іосифъ Мончинскій, Россійскаго, Бухгалтеръ Викентій Висьмонтъ. *Въ 9-й классъ*: Контролеръ Казенной Палаты 10-го класса Игнатій Туръ; *изъ Коллежскіе Секретари*: Губернскіе Секретари въ Палатахъ: Казенной, Іосифъ Мустафичъ; Гражданской, переводчикъ Иванъ Долобовскій, исправляющій должность Ошмянскаго Земскаго Исправника Иванъ Менде; Уздныи Судовъ: Виленскаго, Засѣдатель Александръ Костровицкій и Марцелій Талать, Тельшевскаго, Засѣдатель Станиславъ Нарutowичъ, Казначей Вилькомірскаго Узднаго Казначейства 12 класса Адамъ Французовичъ.

Варшава 11-го Октября.

Государь Императоръ, Высочайшимъ Постановленіемъ отъ 13 (25) Сентября 1838 года, Всемилостивѣйше пожаловать изволилъ въ вѣчное и потомственное владѣніе, со всеми правами и угодіями, какими пользуется казна.

1) Предсѣдателю Генераль-Аудиторіата, Генералу отъ инфантеріи Князю *Шаховскому*, состоящее Августовской Губерніи, Ломжинскаго обвода, имѣніе Новогородъ, съ принадлежащими къ оному фольварками, селеніями и прочими угодіями и оброчными статьями, за уравненіемъ чистаго годоваго дохода до двадцати тысячъ Польскихъ злотыхъ.

2) Адыютанту Главкомадующаго дѣйствующею Арміею, Лейбъ-Гвардіи 2-й Артиллерійской бригады Полковнику *Ушакову* 5, состоящее Краковской Губерніи, Олькушкаго обвода, имѣніе Воля Либартовска.

3) Адыютанту Главкомадующаго дѣйствующею Арміею, Лейбъ-Гвардіи 1-й Артиллерійской бригады Полковнику Князю *Голлицу* 4, состоящее Мазовецкой Губерніи, Куявскаго обвода, экономіи Коваль, имѣніе Курово.

4) Управляющему Дипломатическимъ отдѣленіемъ Канцеляріи Главкомадующаго дѣйствующею Арміею, Коллежскому Советнику *Гильбердингу*, состоящее Августовской Губерніи Ломжинскаго обвода, въ экономіи Визна, имѣніи Пржитуды.

5) Состоящему для особыхъ порученій при Намѣстникѣ Царства Польскаго, Коллежскому Советнику *Еліашевигу*, состоящее Августовской Губерніи, Сейненскаго обвода, имѣніе Обелія.

6) Состоящему для особыхъ порученій при Намѣстникѣ Царства Польскаго, Надворному Советнику *Озкину*, состоящее Мазовецкой Губерніи, Ленчицкаго обвода, имѣніе Блоне, — съ принадлежащими къ сему имѣніямъ фольварками, селеніями и прочими угодіями и оброчными статьями, за уравненіемъ чистаго годоваго дохода, каждому до пяти тысячъ Польскихъ злотыхъ.

которыхъ колоніяхъ, въ короткомъ протеченіи часу падало по триста и чотыреста штукъ рогачины. Нѣкоторые зъ вѣлчан, мающы только одну или двѣ пары воловъ рабочихъ, которѣ складають cały ихъ добытокъ, утрачившы го, позбавиени zostali nawet sposobu do przewiezienia z pola zboża. Мно́ство wilków, zjawiających się w Bessarabii rządzą również wielkie szkody trzodzie, pasając się na stepach i kępach, napadając nawet wórzód dnia, w pobliskości wiosek i w obecności ludzi na bydło. Mieszkańce twierdzą, iż zwierzęta te przeszły na ląd z kęp w roku zeszłym i bieżącym, zmuszone chronić się przed zalewem. Według wszelkiego prawdopodobieństwa, i dziki, których się teraz zjawiało wiele w stepach, przeszły także z kęp, gdzie się w mnóstwie lęgają. (G. R. K. P.)

(Z Gubernialnej Gazety Wileńskiej.)

Указомъ Рządzącego Сенату, под днёмъ 19 Września, № 6,080, ниже выражены: служащы в Губерніи Wileńskiej Urzędnicy zostali podniesieni: *na Assessor Kollegialnych*: Radcy Honorowi: Urzędnik do szczególnych poleceń Izby Skarbowej Franciszek Ilcewicz, Inspektor Spraw Cywilnych Wileńskiej Policji Miejskiej Józef Suchocki; Strapczowie Powiatowi: Nowo-Alexandrowski, Stanisław Cydik, były Szawelski, Stanisław Kontrymowicz. *Na Radców Honorowych*: Sekretarze Kollegialni: były Urzędnik do szczególnych poleceń przy Wileńskim Cywilnym Gubernatorze Alexander Hinikul, Naczelnik Stołu Kancellaryi Cywilnego Gubernatora Romuald Łazarowicz, Assesor Kowieńskiego Sądu Ziemskiego Roman Pietrowski, Pismowodca Upiłskiej Opieki Dworżańskiej Tadeusz Ciszkiwicz, Rosieński Strapczy Powiatowy Tadeusz Sobolewski; 10-jej klasy: Powiatowych Podskarbstw: Nowo-Alexandrowskiego Podskarbi Józef Monczyński, Rosieńskiego, Buchalter Wincenty Wismont. *Do klasy 9-tej*: Kontroler Izby Skarbowej 10-tej klasy Ignacy Tur; *Na Kollegialnych Sekretarzów*: Sekretarze Gubernialni w Izbach: Skarbowej, Józef Mustaficz; Cywilnej: Translator Jan Dołobowski, Sprawujący obowiązek Oszmiańskiego Sprawnika Ziemskiego Jan Mende; Sądow Powiatowych: Wileńskiego Assesor Alexander Kostrowicki i Marcelli Tallat, Telszewskiego, Assesor Stanisław Narutowicz, Podskarbi Wilkomierskiego Podskarbstwa Powiatowego 12-jej klasy Adam Francuzowicz. (d. c. n.)

Warszawa, 11-go Października.

НАЙТА́ШНЕЙШЫ ЦЕСАРЪ І КРО́Л, przez Postanowienie na dniu 13 (25) Września r. b. wydane, Najtąskawiej nadać raczył wiecznemi czasы на dziedzictwo, z takimi prawami i użytkami, z jakimi Skarb posiada:

1) Prezydującemu в Аудиторыаіе Jeneralnym, Jenerałowi piechoty Xięciu *Szachowskiemu*, Dobra Nowogrod, położone в Gubernii Augustowskiej Obwodzie Łomżyńskim, з należącemi до nich folwarkami, wsiami i innemi użytkami i przynależыtościami, do wysokości czystego rocznego dochodu złp. 20,000.

2) Адыютантові Główno-Kommenderującego Czynną Armią, Półkownikowi Leib-Gwardyi 2-jej Brygady Artylleryi *Uszakowu* 5-mu, dobra Wola-Libartowska, położone в Gubernii Krakowskiej Obwodzie Olkuskim.

3) Адыютантові Główno-Kommenderującego Czynną Armią, Półkownikowi Leib-Gwardyi 1-szej Brygady Artylleryi, Xięciu *Golicyn* 4-mu, dobra Kurowo, położone в Gubernii Mazowieckiej, Obwodzie Kujawskim, ekonomii Kowal.

4) Dyrygującemu Wydziałem Dyplomatycznym Kancellaryi Główno-Kommenderującego Czynną Armią, Radcy Kollegialnemu *Hilferding*, dobra Przytuły, położone в Gubernii Augustowskiej, Obwodzie Łomżyńskim, ekonomii Wina.

5) Zostającemu do szczególnych poruceń przy Namiestniku w Królestwie Polskim, Radcy Kollegialnemu *Elaszewicz*, dobra Obelia, położone в Gubernii Augustowskiej, Obwodzie Sejnenskim.

6) Zostającemu do szczególnych poruceń przy Namiestniku Królestwa, Radcy Dworu *Oczkin*, dobra Błonie, położone в Gubernii Mazowieckiej, Obwodzie Łęczyckim, — з należącemi do nich folwarkami, wsiami i innemi użytkami i przynależыtościami, do wysokości czystego rocznego dochodu, każdemu z nich, złp. 5,000.

Сегодня поутру, прибылъ въ Варшаву, проѣздомъ въ С. Петербургъ, Герцогъ Лейхтенбергскій.
(О.Г.Ц.П.)

Doia dzisiejszego rano, przybył do Warszawy, w przejeździe do Petersburga, Xiążę Leuchtenbergski.
(G.R.P.K.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Франція

Парижъ, 13-го Октября.

Въ *Монитерѣ* помѣщено пространное описаніе поѣздокъ Короля изъ Трианона въ окрестности, для осмотра разныхъ построекъ произведенныхъ на берегахъ рѣкъ. Сильно оровергаются разнесшіяся слухи, о нездоровьи Е. В.

— Говорятъ, что Редакція *Journal du Commerce* получила известіи изъ Арненберга отомъ, что Принцъ Людовикъ Нополеонъ находился еще въ означенномъ замкѣ и ожидаетъ паспорта изъ Тургау. Хотя Англійскій Посланникъ тотъ же часъ засвидѣтельствовалъ паспортъ, но кажется, что оный ему еще не будетъ выданъ до соблюденія некоторыхъ формальностей.

— Изъ Сторы получены съ пароходомъ *Sphynx* известія отъ 9-го Октября и немедленно переданы телеграфическимъ путемъ: „Маршалъ Валѣ Военному Министру. *Константина* 2-го Октября Я приказалъ четыремъ баталіонамъ занять позицію при сліяніи рѣки Кведъ-Энтса съ р. Аррушомъ. Генералу Гальбуа поручено устроить тамъ лагерь, который будетъ господствовать надъ соединеніемъ дороги изъ Сторы и Боны въ Константину. Мѣсто лагера отстоитъ отъ Константины 13 часовъ, а отъ Сторы 6. Со стороны Кабailловъ сопротивленія не было. Многие изъ шеиковъ прибыли для полученія *бурну*. Арабы доставляютъ въ лагерь ячмень и солому, за которые получаютъ чистыя деньги. Дорога устроенная уже до самаго Конторса, будетъ на дняхъ открыта для проѣзда берегомъ Арруша въ лагерь. *Константина*, 4-го Октября. Образованіе внутренняго управленія Константинской провинціи уже окончено; мѣстные начальники введены въ исправленіе должностей и принесли установленную присягу въ вѣрности Королю и въ послушаніи верховной власти провинціи. *Форъ де Франсъ* (рейдъ Сторы) 8 Октября. Вчера войска вступили въ древнюю Руссиаду. Главная позиція войскъ господствуетъ надъ гаванью и названа *Форъ де Франсъ*.”

— Въ *Монитерѣ* подтверждаютъ известіе о принятии Египетскимъ папшею торговаго трактата; заключеннаго Турціею съ Франціею и Англіею и опровергаютъ разсѣянные другими журналами слухи объ отъѣздѣ Герцога Немурскаго въ Германію, и будто бы Герцогиня Орлеанская занемогла такъ опасно, что супругъ ея вынужденъ былъ сократить предполагаемую поѣздку въ Восточную Францію и немедленно возвратиться.

— Владѣльцы свекловично-сахарныхъ заводовъ учредили въ Парижѣ комитетъ для ходатайства по ихъ дѣлу, когда коммерческія палаты приморскихъ городовъ не престають представлять въ журналахъ опасность грозящую торговлѣ и безпрестанными просьбами обременяють Правительство.

14-го Октября.

Ивантъ Донъ Франциско де Паула отправляется чрезъ нѣсколько дней въ дорогу. Говорятъ, что онъ намѣревается провести зиму въ Ницѣ, и не прежде весны возвратится въ Парижъ.

— Говорятъ, что 25,000 служащихъ въ національной гвардіи въ Парижѣ и 30,000 въ провинціяхъ подписали просьбу о измѣненіи закона о выборахъ. Палаты соберутся къ концу Ноября. Можно надѣяться, что до того времени число подписей дойдетъ до 100,000.

— Кампанію этого года въ Испаніи можно почитать оконченною; выгоды на сторонѣ Д. Карлоса. Побѣды Кабреры ободрили Карлистовъ и войска ихъ овладѣли всѣмъ пространствомъ отъ подножія Пиринейскихъ горъ до самой рѣки Эбро; если имъ удастся взять какую либо крѣпость, напримеръ, Бильбао, тогда, не только что война можетъ продолжиться, но и дѣла Донны Изабеллы будутъ не въ наилучшемъ положеніи, тѣмъ болѣе, что Мадридское правительство находится въ затруднительномъ положеніи; кредитъ прерванъ, казна истощена и Правительство, среди безчисленныхъ интригъ, лишеное всевозможныхъ вспомогательныхъ средствъ, такъ ослаблено, какъ еще никогда не бывало. (О.Г.Ц.П.)

— *Парижскій Монитеръ* рассказываетъ, что недавно въ Департаментѣ верхней Гароны, умерла женщина имѣвшая 158 лѣтъ отъ роду, по прозваніи Марія Пріу. До послѣдней минуты она сохранила здравый смыслъ, хотя корпусъ ея весилъ только 42 фун-

WIA DOMOŚCI ZAGRANICZNE.

FRANCYA.

Парижъ, дня 15 Паździernika.

Monitor udziela obszernie opisy małych podróży Króla z Trianon w okolice, dla zwiedzenia rozmaitych budowli nadwodnych, a tym sposobem zbija rozszerzone wieści, jakoby zdrowie Monarchy miało być w złym stanie.

— *Journal du Commerce* miał otrzymać nowe wiadomości z Arenenbergu, które zwiastują, że Xiążę Ludwik Napoleon bawił jeszcze w pomienionym zamku i oczekiwał na pasport z Turgowii. Gdy Poseł angielski natychmiast go wizował, zdaje się przeto, że idzie o dopełnienie niejakich formalności, nim pasport Xięciu wręczony zostanie.

— Statek parowy *Sphynx* przywiózł następującą wiadomość ze Story, z dnia 9 Października, która natychmiast telegrafem przesłaną została: „Marszałek Valé do Ministra Wojny. Z *Konstantyny* 2 Października. Rozkazałem czterem batalionom zająć stanowisko przy wpadnięciu Qued-Entsa do rzeki Arrouch. Jenerał Galbois urządził tam obóz, który będzie panował nad połączeniem gościńców, wiodących ze Story i Bony do *Konstantyny*. Obóz ten odległy jest o 13 godzin od *Konstantyny*, a 6 od Story. Kabailowie nie czynili żadnego oporu; wielu Szeików przybyło dla otrzymania *burnu*; Arabowie dostarczają dla obozu jęczmień i słomę, za które im natychmiast się płaci. Gościniec ukończony już aż do Kontorse, będzie za dni kilka otwarty dla powozów idących do obozu nad Arrouch. — Z *Konstantyny* 4 Października. Urządzeniem ostatecznym zarząd prowincyi *Konstantyny*. Naczelnicy otrzymali inwestyturę i złożyli przysięgę wierności dla Króla i posłuszeństwa dla naczelnego dowódcy prowincyi. — *Fort de France* (przystań Story) 8 Października. Wczora zajęły wojska starożytną *Russicade*. Główne stanowisko założono na miejscu, panującym nad przystanią; i nadano mu nazwę *Fort de France*.

— *Monitor* potwierdza wiadomość, że Basza Egiptu przyjął traktat handlowy, zawarty przez Turcyą z Anglią i Francyą; zbija także rozsiewane pogłoski przez inne dzienniki, jakoby Xiążę Némours miał odjechać do Niemiec, i jakoby Xiężna Orleańska miała tak mocno zachorować, że jej małżonek zmuszony był skrócić zamierzoną podróż do wschodniej Francyi i wracać jak najspieszniej.

— Fabrykanci cukru z buraków zawiązali w Paryżu komitet centralny, mający bronić ich sprawy, w czasie, kiedy izby handlowe miast nadmorskich nieprzestają ubolewać po dziennikach nad niebezpieczeństwem, grożącym handlowi, i ciągłemi prosbami niepokoić Ministrów.

Dnia 14-go.

Infant Don Francisco de Paula, uda się za dni kilka w podróż. Mówią, że zamierza przepędzić zimę w Nicy i dopiero na wiosnę wróci do Paryża.

— Mówią, że 25,000 członków paryskiej gwardyi narodowej, a 30,000 prowincjonalnej, miało podpisać prośbę o zmianę prawa o wyborach. Izby zbiórą się przed końcem Listopada i mają nadzieję, że do tego czasu liczba podpisów wzrośnie do 100,000.

— Tegoroczną wyprawę w Hiszpanii można uważać za ukończoną. Wypadła ona na korzyść D. Karlosa: Zwycięztwa Kabrery przejęły Karolistów zapałem. Wojska pomienione owdąły całą przestrzeń od spodu gór Pirenejskich aż do Ebru, a jeżeli im się uda zdobyć jaką twierdzę, n. p. Bilbao, wtedy nie tylko wojna przeciągnie się na czas nieograniczony, ale nawet sprawa Donny Izabelli wielce zagrożoną zostanie. Rząd bowiem madrycki znajduje się w trudnym do opisania położeniu; kredyt zupełnie ustał, skarby jest wycieńczone. Otoczony rozmaitemi intrygami, ogofocony ze wszelkich środków pomocniczych, jest teraz daleko słabszym i chwiejącym się, niż kiedykolwiek. (G.R.K.P.)

— *Moniteur Parisien* opowiada, że niedawno umarła w dep. Wyższej Garony, kobieta mająca lat 158 wieku, nazwiskiem Marie Priou. Aż do ostatniej chwili zachowała zdolności umysłowe, lubo oiało jej tylko 42 funt. ważyło. Mięso znikło w nię prawie do szczytu.

та. Макоть въ ней совершенно почти исчезла, а кожа и мускулы, лежали какъ будто пергаминъ на костяхъ.

— Въ Лионѣ нѣсколько дней продолжались несогласія между сапожными мастерами и ихъ подмастерьями, что кажется дало поводъ къ слухамъ о беспорядкахъ въ южной Франціи, ибо ничего такого неслучилось въ подобномъ смыслѣ. (G.C.)

А Н Г Л И Я.

Лондонъ, 12-го Октября.

Герцогъ Лукскій прибылъ вчера въ Лондонъ. Въ Дуврѣ встрѣтилъ его Герцогъ Капуи съ своею супругою и вмѣстѣ съ нимъ прѣзжалъ. Говорятъ, что Герцогъ Лукскій привезъ Герцогу Капуи позволеніе отъ брата его, Короля Неаполитанскаго, возвратиться въ отечество, что было ему воспрещено, по поводу бракосочетанія его съ дѣвицею Пенелопею Смитъ.

— Говорятъ, что Принцъ Георгъ Кембриджскій пробудетъ въ Португаліи двѣ недѣли и осмотритъ между прочимъ мѣсто сраженія поды *Torres-Vedras* и смежныя съ онымъ мѣста битвы. Герцогъ остановился у Англійскаго Консула Г-на Смита, по той причинѣ, что всѣ гостиницы заняты были прѣзжими. — Герцогъ принималъ въ семь домъ посѣщеніе Короля Фердинанда и знатныхъ дворянъ. Нѣсколько дней спусти послѣ прибытія Герцога, Королева прислала за нимъ карету съ приглашеніемъ къ обѣденному столу и предложила ему помѣщеніе во дворцѣ, отъ чего однако Герцогъ отказался, потому что путешествуетъ инкогнито.

— Вчера, Герцогъ Лукскій обѣдалъ въ гостиницѣ *Mivart* у Герц. Капуи. Говорятъ, что Герцогъ пробудетъ въ Англіи два мѣсяца.

— По послѣднимъ извѣстіямъ изъ Квебека отъ 5 Сентября, Лордъ Дургамъ такъ былъ боленъ простудою, что только важнѣйшія дѣла представляли ему на рѣшеніе. (O.G.C.O.)

А В С Т Р І Я.

Вѣна, 17-го Октября.

Исполнская башня при соборѣ Св. Стефана, на которой лежитъ бремя семи вѣковъ, не смотря на значительныя починки въ 1812 году, угрожаетъ паденіемъ. Теперь основаніе башни огорожено, и вокругъ оной, до самаго верху, построены лѣса, съ тѣмъ чтобы учрежденный комитетъ строителей могъ въ подробности удостовѣриться о состояніи зданія.

— Между здѣшнимъ и Лондонскимъ дворами, заключенъ 3 Іюля сего года новый, состоящій изъ 14 стат. трактатъ торговли и мореходства, который 14 Сентября, утвержденъ и размѣненъ въ Медиоланѣ. По силѣ этого трактата подписаннаго въ Вѣнѣ со стороны Австріи Княземъ Меттернимомъ а со стороны Англіи Г-мъ Ламбъ, Австрійскіе корабли входящіе въ Англійскіе и Ирландскіе Порты а также во всѣ принадлежащіе Великобританіи, равно какъ и Англійскіе корабли въ Австрійскихъ Портахъ, не будутъ вносить большихъ пошлинъ ни платъ, но только такія, какими подвергаются туземные корабли. Эти произведенія земель, промышленности и художествъ обоихъ краевъ, коихъ взаимно разрѣшенъ будетъ привозъ въ порты обихъ странъ, должны въ каждомъ отношеніи взаимно пользоваться такими же привилегіями, какъ произведенія собственной земли, съ свободнымъ провозомъ таковыхъ предметовъ на корабляхъ того или другаго договаривающагося Государства. Срокъ договора назначенъ до 31-го Декабря 1848.

— Съ Черногорской границы подтверждается извѣстіе о перемиріи, но окончательное устройство несогласій (на счетъ границъ), не пришло еще къ концу. Здѣсь безъ преувеличенія должно отдать справедливость самому умеренному и кроткому обращенію Австріи съ Черногорцами.

— У нѣкоторыхъ здѣшнихъ книгопродавцевъ и даже у знатнѣйшихъ, открытъ кажется слѣдъ тайной торговли запрещенными книгами.

— По донесеніямъ съ Востока, Англія неперестаетъ усиловать своего могущества въ тѣхъ сторонахъ. Близъ Смирны находится 9 Англійскихъ линійныхъ кораблей, и удивительнѣе всего то, что упомянутый флотъ снабжается провіантомъ изъ этого города.

— Слышно, что уже сдѣланное за нѣсколько лѣтъ предположеніе на счетъ учрежденія въ Вѣнѣ Академіи Наукъ приведено будетъ въ исполненіе. (G.C.)

Герцъ, 27-го Сентября.

Семейство Карла X возвращается теперь изъ Кирхберга въ Герцъ. Герцогиня Ангулемская прѣехала 27-го Сентября. Супруга ея ожидали на другой день, а вслѣдъ за нѣмъ и Герц. Бордоскаго. Герцогъ Блаказъ, изнуренный болѣзнію приказалъ нести себя въ лектикѣ. Онъ оставилъ любимое свое занятіе, розысканіе древностей при Аквилей, и спѣшить раздѣ-

а skóra i masy mięsne leżały jak gdyby pergamin na kościach.

— W Lyonie trwało od dni kilku nieporozumienie między majstrami szewieckimi a ich czeladzią, co, ile się zdaje, było powodem do wieści o rozruchach w południowej Francyi: gdyż nic innego w tym rodzaju nie zaszło.

А Н Г Л И Я.

Лондонъ, 12-го Паўдзьянника.

Хіаже Ёукіескі прыбыў вчора до Лондону; w Dwurze przyjmował go Хіаже Капуі ze swoją małżonką, i razem z nim powrócił. Mówią, że Хіаже Ёукіескі miał przywieźć Хіаже Капуі позволеніе od jego brata, Króla Neapolitańskiego, powrotu do kraju, który mu dotychczas był wzbroniony, z powodu skojarzonych związków małżeńskich z Miss-Penelope-Smith.

— Słychać, że Хіаже Jerzy Cambridge ma zabawić w Portugalii przez dwa tygodnie, a międzyinnemi ma obejrzeć pole bitwy pod Torres-Vedras i inne przyległe mu pobojowiska. Zamieszkał on u angielskiego konsula P. Smith, z powodu, iż wówczas wszystkie domy gościnne przez podróżnych zajęte były. Хіаже przyjmował w tym domu odwiedzin Króla Ferdynanda i znakomitszej szlachty. W kilka dni po przybyciu Królowa posłała po Хіаже каретę dworską, i zaprosiła go na obiad. Ofiarowała mu przytęm mieszkanie w zamku, ale tego Хіаже nie przyjął z powodu, że pod przybranym imieniem podróżuje.

— Хіаже Ёукіескі обідаваў вчора в дому гоścиннымъ, званым *Mivart* у Хіаже Капуі. Слышачъ, że Хіаже ma dwa miesiace zabawić w Anglii.

— Według ostatnich doniesień z Quebecu, daty 5-go Września, Lord Durham był tak dalece słaby z zakaźnienia, że tylko ważniejsze przedstawiano mu interesy do decyzji. (G.R.K.P.)

А У С Т Р І Я.

Віеднъ, 17-го Паўдзьянника.

Nasza olbrzymia wieża przy kościele Św. Szczepana, na której spoczywa brzemię przeszło siedmiu wieków, mimo znacznych napraw w 1812 roku, wzbudza wielką obawę. Okolono jej podstawę i wzniesiono aż do szczytu rusztowanie, ażeby ustanowiony komitet znawców mógł dokładnie zbadać stan jej rzeczywisty.

— Między dworami tutejszym a Londyńskim, został zawarty w d. 3 Lipca b. r., nowy z 14 art. złożony traktat handlu i żeglugi, który dnia 14-go Września w Medyolanie potwierdzony i wymieniony został. Mocą tego traktatu, podpisanego w Wiedniu ze strony Austrii przez Хіаже Metternicha, a ze strony Anglii przez Pana Lamb, okręty austriackie wpływające do portów Anglii i Irlandyi, oraz do wszystkich, własnością W. Brytanii będących, jak niemniej okręty angielskie w portach austriackich, nie będą uiszczać większego cła ani opłat, tylko takie, do jakich własne krajowe okręty są obowiązane. Te płody ziemne, przemysłu i sztuki obudwóch krajów, które nawzajem do portów obudwóch krajów będą mogły być wprowadzone, mają pod każdym względem używać wzajemnie takich samych przywilejów i nieograniczeń, jak płody i wyroby kraju własnego, z wolnym przewozem tychże na okrętach jednego lub drugiego z układających się krajów. Trwanie traktatu, oznaczone do d. 31 Grudnia 1848 roku.

— Od granicy Czernohorskiej potwierdza się chwilowe uspokojenie, ale ostateczne załatwienie nieporozumień (granicznych) nie przyszło jeszcze do skutku. Trzeba tu przyznać bez przesady, że zasługuje na chlubne wspomnienie pełne umiarkowania i łagodności postępowanie Austrii z Czernohorcami.

— U niektórych księgarzy tutejszych, a nawet u znakomitszych, powzięto podobno ślad tajemnego handlu zakazanymi książkami.

— Podług doniesień, otrzymanych ze Wschodu, Англія nie przestaje wzmacniać potęgi swojej w tamtych stronach. Pod Sмирną znajduje się 9 angielskich okrętów liniowych, a co najwięcej zadziwia, że flota rzeczona zaopatruje się w prowianty z rzeczonoego miasta.

— Słychać tu, że plan już od lat kilku powzięty, aby utworzyć w Wiedniu akademię umiejętności, ma teraz przyjść do skutku. (G.C.)

Горыця, 27-го Września.

Rodzina Karola X wraca w tej chwili z zamku Kirchberg do Горыци. Хіаже Angoulême przyjechała 27 Września, nazajutrz miał przybyć jej małżonek, a wkrótce po nim Хіаже Bordeaux. Хіаже Blacas, znegany chorobą, nieś się każe w lektyce; opuścił swoje roskoszne zatrudnienia w wyszukiwaniu starożytnych pomników przy Akwilei i śpieszy dzielić

лять участь фамилии, къ которой столько уже лѣтъ сохраняеть клятвенно обещанную вѣрность. Фамилия эта снова въ траурѣ по умершей въ молодыхъ лѣтахъ, прекрасной Г-жѣ Монбель. Вблизи этого города находится монастырь *Castagnavizza*, въ которомъ, какъ извѣстно, покоятся бранные останки Карла X. (О.Г.Ц.П.)

ИСПАНІЯ.

Мадридъ, 4-го Октября.

Булетень *Бискайскихъ провинцій* содержитъ изданный Дономъ Карлосомъ декретъ, по которому офицерамъ и солдатамъ *Бальмазеды*, принимавшимъ участіе въ побѣдѣ 3-го Сентября при *Квинтанаръ де ла Сиера*, пожалована медаль имѣющая на одной сторонѣ надпись: „Король К. V. 1838“, а на другой сторонѣ слова: „Побѣдителямъ при *Квинтанаръ*“. Медаль эта золотая для офицеровъ и серебряная для солдатъ; она будетъ висѣть на черной лентѣ съ двумя красными полосами. (А.Р.С.З.)

НИДЕРЛАНДЫ.

Гага, 16-го Октября.

Сегодня открыто засѣданіе Генеральныхъ Штатовъ. Король произнесъ при открытіи рѣчь, въ которой между прочимъ сказалъ, что дружественныя отношенія его съ сосѣдственными державами, со времени послѣднихъ засѣданій, ни въ чемъ неизмѣнились; что на представленія его: Австрійскому, Французскому, Англійскому, Прусскому и Россійскому Посланникамъ, относительно окончательнаго устройства дѣль, возникшихъ слѣдствіемъ *Белгійскаго мятежа*, онъ еще ожидаетъ отвѣта, и надѣется что представленія сїи, основанныя на прежнихъ постановленіяхъ могущественныхъ державъ и на единодушномъ одобреніи Генеральныхъ Штатовъ, будутъ имѣть результатъ, соответственный народному достоинству и пользамъ *Нидерландцевъ*. (О.Г.Ц.П.)

ШВЕЙЦАРІЯ.

Нейшатель, 11-го Октября.

Наполеонъ *Людвикъ Бонапарте* предполагалъ 15 ч. с. м. отправиться изъ *Арененберга*, намѣреваясь ѣхать чрезъ *Майнцъ*, *Кобленцъ*, *Кельнъ* и *Везель* въ *Нидерланды* и *Англію*. (С.С.)

ПОРТУГАЛІЯ.

Лиссабонъ, 5-го Октября.

Нашъ юный *Монархъ*, съ каждымъ днемъ пріобрѣтающій болѣе опытности, изучивъ основательно языкъ нашъ, и одаренный привлекательною наружностію, часъ отъ часу болѣе снискиваетъ привязанность богатыхъ и знатныхъ *Португальцевъ*. Е. В. старается ознакомиться съ нашими учрежденіями, желаетъ во всемъ удостовериться лично, обо всемъ спрашиваетъ и входить въ самыя мелкія подробности. Недавно посѣтилъ онъ таможенное управленіе и пробылъ тамъ 2 часа, присматриваясь къ занятіямъ высшихъ чиновниковъ. Во многихъ отрасляхъ Государственнаго управленія дѣлопроизводство идетъ весьма медленно; Король намѣренъ отвратить это неудобство осведомляясь о ежедневномъ теченіи дѣлъ и присутствіемъ своимъ заочиваетъ чиновниковъ къ трудамъ. Третьяго дня торжествовали здѣсь день пріѣзда Королевы въ *Лиссабонъ*. При дворѣ былъ выходъ. Сегодня годовщина кончины *Дона Петра*. Съ разсвѣта выстрѣлы изъ орудій каждую четверть часа возвѣщаютъ о семъ печальномъ торжествѣ. Въ церкви *Св. Викентія* отслужена *даныхидъ*, въ присутствіи Королевы, двора и всѣхъ чиновниковъ. Обрядъ богослуженія совершалъ *Кардиналь Патріархъ*.

— Говорятъ, что *герильасы партіи Мигуелистовъ* снова убили нѣсколько человекъ въ провинціяхъ. *Шайки сїи*, состоящія изъ разбойниковъ, несправедливо называютъ себя *Мигуелистами*; грабежъ церквей, жителей и фермарей было всегда ихъ первымъ занятіемъ, въ особенности въ послѣднее время. Предводитель ихъ *Байо*, бывъ окруженъ отрядомъ кавалеріи, лишился 12 человекъ, въ числѣ коихъ находится и братъ его.

8-го Октября.

Начальникъ *Гверильасовъ*, *Гилладе*, прекратилъ нападенія свои въ сѣверныхъ провинціяхъ; нельзя впрочемъ утверждать, что навсегда, ибо предѣстникъ его *Ремезидо*, въ продолженіи четырехъ лѣтъ, тревожилъ жителей *Португаліи*, собирая шайки свои или въ *Испаніи*, или внутри Королевства. Другой

ло: *родзини*, которой отъ tylu лѣтъ вѣрность заприсягалъ. *Rodzina* та окрыта jest nową żałobą po zgonie zawczesnymъ nadobniej *Pani Montbel*. W blizkości tego miasta leży klasztor *Castagnavizza*, w którym, jak wiadomo, złożone są zwłoki *Karola X-go*.

HISPANIA.

Madryt, 4-go Października.

Biuletyn prowincyj *Biskajskich*, zawiera wydany dekret przez *Don Karlosa*, mocą którego oficerowie i żołnierze *Balmasedy*, którzy mieli udział 3 Września w zwycięstwie pod *Quintanor de la Sierra*, otrzymują medal mający na jednej stronie napis: „*Król C. V. 1838*“, a na drugiej stronie słowa: „*Zwycięzcom pod Quintanar*“. Medal ten jest złoty dla oficerów, a srebrny dla żołnierzy, na wstędze czarnej z dwoma pręgami czerwonymi. (А.Р.С.З.)

NIDERLANDY.

Haga, dnia 16 Października.

Dzisiaj zostało otworzone posiedzenie Stanów Jeneralnych. Król zagaił je mową, w której między innymi wyraził, że jego stosunki przyjacielskie z postronem Mocarstwami żadnej nie doznały zmiany od czasu ostatniego posiedzenia stanów; że na podane na wiosnę pośtom: *Austrjackiemu*, *Francuzkiemu*, *Angielskiemu*, *Pruskiemu* i *Rosajskiemu* oświadczenie, które do ostatecznego uporządkowania skutków *Belgijskiego* rokoszu doprowadzić mogło, oczekuje jeszcze odpowiedzi; pokłada przytém nadzieję, iż to oświadczenie, oparte na dawniejszych postanowieniachъ wielkichъ *Mocarstw*, i jednogłośnemъ przyzwoleniu Stanów Jeneralnych, spowoduje wypadek, zgodny z honorem i rzetelnymi interesami narodu *Niderlandzkiego*. (G.R.K.P.)

SZWAJCARYA.

Neuchatel, 11 Października.

Napoleon Ludwik Bonaparte, miał zamiar wyjechać d. 15 b. m. z *Arenenberg*, udając się przez *Moguncyą*, *Koblencyą*, *Koloniją* i *Wezel* do *Niderlandów* i *Anglii*. (G.C.)

PORTUGALIA.

Lisbona, d. 5-go Października.

Nasz młody *Monarcha*, codziennie więcej korzystając z doświadczenia, już dobrze posiadający język krajowy, i obdarzony ujmującą powierzchownością, coraz więcej pozyskuje przychylność bogatych i znakomitszych obywateli kraju. Usiłuje on obeznawać się dokładnie z instytucjami krajowemi, wszędzie przekonywa się naocznie, wszystko bada i w najdrobniejsze wchodzi szczegóły. Niedawno był w urzędzie celnym tam przepędził dwie godziny, wglądając w zatrudnienia niższych urzędników. W wielu wydziałach publicznej służby prace biurowe postępują zwolną; temu chce Król zaradzić, już to, wywiadując się starannie o biegu spraw dziennych, już rozmawiając z niższymi urzędnikami i obecnością swoją zachęcając ich do pracy. Przedwczoraj obchodzono rocznicę przybycia *Królowej* do *Lisbony*. U dworu były pokoje. Dziś obchodzono doroczną pamiątkę zgonu *Don Pedra*; już od świtu, co kwadrans, działa ze wszystkich zamków i okrętów ogłaszają tę smutną uroczystość; w kościele *S. Wincentego* odbywało się żałobne nabożeństwo w obec *Królowej*, dworu i wszystkich urzędników. *Kardynał Patryarcha* sprawował obrzędy religijne. (G.R.K.P.)

— *Gnerylasy miguelistowscy*, mieli znowu w prowincjach popełnić mordy. *Bandy te*, złożone z rozbojników, okrywają się niestusznie mianem *Miguelistów*. *Lupieżtwo* kościołów i mieszkań *dzierżawców*, szczególnie w ostatnich czasach miało dla nich powab. *Ich dowódzca Bajos*, otoczony przez oddział jazdy, utracił 12 ludzi, między którymi i brat się jego znajdował. (G.R.K.P.)

Dnia 8.

Naczelnik *gerylasów*, *Guillade*, zaniechał już swoich napadów w północnych prowincjach; nie można jednak z pewnością twierdzić, że na zawsze, bo poprzednik jego *Remezido*, cztery lata tym sposobem niepokoił *Portugalię*, już to zbierając swoje oddziały w *Hiszpanii*, już w samém wnętrzu kraju. Drugi naczelnik

партизанъ Бойоа, съ сотнею всадниковъ развѣзжа-
етъ по равнинамъ Алемтеи, щадить частную собствен-
ность и беретъ лошадей только для своего отряда.
Жители городовъ не боятся его, вои не сопротивля-
ются ему; онъ платитъ каждому за забранные пред-
меты. На селенія же возложилъ обязанность до-
ставленія продовольствія, на которое выдаетъ отъ
себя квитанціи. (О.Г.Ц.П.)

И т а л і я.

Римъ, 29-го Сентября.

Сегодня поутру Решидъ-Паша выѣхалъ во Фло-
ренцію, откуда онъ отправится въ Венецію. Вчера,
въ знакахъ ордена почетнаго легіона большаго кре-
ста, былъ онъ, въ сопровожденіи трехъ сыновей сво-
ихъ и ихъ учителя, Французскаго священника, на
аудиенціи у Папы, который принялъ его весьма ми-
лостиво. Его Святѣйшество долго разговаривалъ съ
этимъ знаменитымъ Магометаниномъ, и прощаясь,
далъ ему драгоценныя подарки, а равно и спутни-
камъ его. Сегодня разошлась здѣсь копія рѣчи про-
изнесенной имъ Папѣ по Французски, въ коей, име-
немъ Султана, отвѣтствуетъ онъ на увѣреніе въ прі-
язни, данное Папою Фети-Ахмету-Пашѣ три мѣся-
ца тому назадъ, и изъявляетъ надежду на продолже-
ніе оной. Въ концѣ сей рѣчи, Султанъ общается
поданнымъ своимъ христіанскаго исповѣданія, сво-
боду въроисповѣданія и покровительство отъ угнетеній.

4-го Октября.

Вчера Гр. Селгимъ де ла Туръ Мобургъ, окру-
женный чиновниками Французскаго посольства, под-
несъ Папѣ вѣрительныя грамоты своего двора, о на-
значеніи его Французскимъ Посланникомъ въ Римъ;
послѣ того посѣтилъ Статсъ-Секретаря Кардинала
Грегорию, которой, по поводу отсутствія Кардинала
Пакка, исправляетъ должность Декана Св. Коллегію-
ма, и наконецъ соображаясь съ принятымъ обыкно-
веніемъ, отправился для поклоненія гробу Св. Петра,
въ храмъ сего Апостола.—Однакоже Графу не сдѣ-
лано обычнаго пріема при Porte del Popolo и не бы-
ло, по обыкновенію, торжественнаго въѣзда, хотя въ
Цивита Векія и встрѣтили Графа, при выходѣ на
берегъ, 101 выстрѣломъ изъ орудій. (О.Г.Ц.П.)

Б е л г і я.

Брюссель, 14-го Октября.

Сюда прибыла также сестра Принца Петра Бо-
напарте, которая, равно какъ и братъ ея, намѣрева-
ются поселиться въ Люксембургскомъ Герцогствѣ.
Говорятъ, что и Герцогъ Монтфортъскій намѣренъ
остаться на жительство въ Брюссель и уже торгуется
въ этомъ городѣ домъ. (О.Г.Ц.П.)

Т у р ц і я.

Константинополь, 6-го Октября.

При южномъ вѣтрѣ продолжавшемся 22 и 23 Се-
тября, вошло въ Черное Море около ста пятидеся-
ти кораблей. Состояніе здоровья въ Истамбулѣ у-
довлетворительно.

— Говорятъ, что Султанъ предполагаетъ учредить
въ своемъ Государствѣ военныя поселенія, по при-
мѣру существующихъ въ Россіи.

— Англійскій Консулъ Полковникъ Годжъ послѣ
отсутствія своего продолжавшагося нѣсколько мѣся-
цевъ возвратился изъ Истамбула въ Бельградъ. Го-
ворятъ, что Г. Годжъ доставилъ Князю Милошу ва-
жныя и благопріятныя извѣстія въ отношеніи до-
говоровъ заключенныхъ портою касательно новаго
порядка дѣлъ въ Сербіи, а также, что важныя извѣ-
стія касательно своего правительства, онъ отпра-
вилъ чрезъ курьера въ Лондонъ.— На Дунаѣ за-
мѣтно теперь необыкновенное движеніе. Доставка
провіанта для Наддунайскихъ Турецкихъ крѣпостей,
которыя предположено поставить на военномъ по-
ложеніи, занимаютъ теперь множество транспортныхъ
судовъ, отъ сего цѣны фрахта значительно возвыси-
лись, а нѣкоторыя изъ требованій транспортныхъ
судовъ, остались безъ удовлетворенія. Нѣсколько у-
старѣвшій, но для судоходства на Дунаѣ весьма ва-
жный проектъ, кажется возобновляется теперь, а имен-
но слышно, что Австрія согласно съ Портою, хочетъ
сдѣлать пособнымъ къ судоходству древній, занесен-
ный пескомъ каналъ Траяна отъ Россовы до Косте-
ноше, чѣмъ сократилось бы судоходство по Дунаю
почти на 80 миль, и можно бы было миновать Су-
лину. (Г.С.)

В ѣ с н ѣ.

Рымъ, 29 Сентября.

Дзисъ przed południem wyjechał do Florencyi Re-
szyd-Basza, skąd uda się do Wenecyi. Wczora, ma-
jąc na sobie ozdoby wielkiego krzyża Legii honorowej,
był łącznie ze swymi trzema synami i ich nauczycie-
lem, Xiędzem Francuzkim, na posłuchaniu u Ojca S,
który go najprzejmiej przyjął. Jego Świątobliwość
rozmawiał długo z tym znakomitym mahometaninem i
przy pożegnaniu obdarzył go bogatemi darami, równie
jak i jego towarzyszków. Dzisiaj krąży kopija jego mo-
wy, mianej po francuzku do Papieża; w niej imieniem
Sułtana odpowiada J. Ś. na zapewnienia przyjacielskie,
dane przez tegoż przed trzema miesiącami Fethi-Achme-
tow-Baszy, tudzież wynurza życzenie i nadzieję ciągłej
ich trwałości. Nakoniec Sułtan przyrzeka poddanym
swoim wyznania chrześcijańskiego swobodę religijną i
opiekę przeciwko przemocy. (G.R.K.P.)

4 Października.

W dniu wczorajszym Hr. Septime de la Tour Ma-
hourg, otoczony orszakiem poselstwa, składał Ojcu Św.
listy wierzytelne swego dworu, mianujące go Posłem
Francuzkim przy Stolicy Apostolskiej. Następnie od-
wiedził Sekretarza-Stanu Kardynała Gregorio, który
w nieobecności kardynała Pacca, zastępuje miejsce Dzie-
kana Św. Kollegium; w końcu, wedle przyjętego zwy-
czaju, odprawił modły na grobie Św. Piotra w wielkim
kościółce tegoż Apostoła. Tym razem niezachowano zwy-
kłego dawniej przyjmowania Posła przy Porta del Po-
polo, ani odbywał się ów wjazd uroczysty, lubo Hra-
bia witany był 101 razy wystrzałami działowemi,
przy wylądowaniu przed dwoma tygodniami w Civitta-
Vecchia. (G.R.K.P.)

B E L G I A.

Bruxella, 14 Października.

Przybyła tu także siostra Xięcia Piotra Bona-
partego. Oboje mają zamiar osiąść w Xięstwie Luxem-
burskiem. Słychać, że i Xiąże Montfort ma zamiar o-
siaść w Bruxelli i wchodzi już o kupno pałacu w tém
mieście. (G.R.K.P.)

T U R C Y A.

Stambuł, 6-go Października.

Przy południowym wietrze, trwającym d. 22 i 23
Września, weszło na morze Czarne około stu pięćdzie-
sięciu żagli. Stan zdrowia w Stambule jest zupełnie za-
spakajający.

— Zapewniają, że Sułtan zamierza urządzić w swo-
jem państwie osady wojskowe, na wzór istnjących w
Rossyi.

— Konsul angielski, Półkownik Hodges, wrócił ze
Stambułu do Belgradu po kilkumiesięcznej nieobecności
swojej w tém mieście. Mówią, że Pan Hodges powiódł
Xięciu Miłoszowi równie ważne, jak pomyślnie wiado-
mości we względzie układów zawartych z Portą co do
nowego rzeczy porządku w Sербii; jakoteż, że ważne
dla rządu swego wiadomości dotyczące Wschodu, posłał
przez gońca do Londynu.— Na Dunaju daje się tym ra-
zem postrzegać ruch niezwykły. Dowozy prowiantu
dla naddunajskich twierdz tureckich, które na stopie
wojennej postawione być mają, zatrudniają mnóstwo
statków transportowych, przez co ceny frachtowe, zna-
cznie w górę poszły, a niektóre z dopytywań o statki
przewozowe, bez zaspokojenia pozostały. Już nieco da-
wniejszy, ale dla żeglugi na Dunaju bardzo ważny pro-
jekt, zdaje się być teraz wznawiany, a mianowicie sły-
chać, że Austrya chce w porozumieniu z Portą, uczynić
spławnym dawny, piaskiem zasypany kanał Tra-
jana od Rossowy do Kostenosze, przez co zmniejszyłaby
się żegluga na Dunaju blisko o mil 80, i możnaby omijać
Sulinę. (G.C.)